

Ivan Mance (Zagreb, 1975.) hrvatski je stručnjak za poslovnu sigurnost, magistar informacijskih znanosti i doktor povijesnih znanosti.

Rodio se u Zagrebu 1975. godine. Na Visokoj školi za sigurnost u Zagrebu diplomirao je 2005. godine postavši diplomirani inženjer sigurnosti, smjera zaštite na radu. Magistrirao je na Fakultetu organizacije i informatike u Varaždinu 2011. godine, na znanstvenom magistarskom studiju s temom *Prisutnost koncepta CRM-a u poslovanju trgovačkih društava za zaštitu na radu i mogućnost njegovog sustavnog uvođenja*. Na doktorskom studiju povijesti Fakulteta hrvatskih studija doktorirao je 2023. tezom *Hipoteza o Kosinjskoj tiskari – informacijsko-povijesna analiza*, s najvećom pohvalom za izuzetno izvrsne radove (*summa cum laude*).

Vodio je poslove integralne sigurnosti u Intereuropa d.o.o. i Hrvatskoj pošti, nakon čega djeluje samostalno. Na Sanitarnom inženjerstvu Zdravstvenog veleučilišta u Zagrebu predavao je kolegij Zaštita na radu u laboratoriju. Suosnivač je Europskog društva inženjera sigurnosti, višegodišnji član Društva prijatelja glagoljice te suosnivač i glavni tajnik Znanstvenog i kulturnog društva Kosinj.

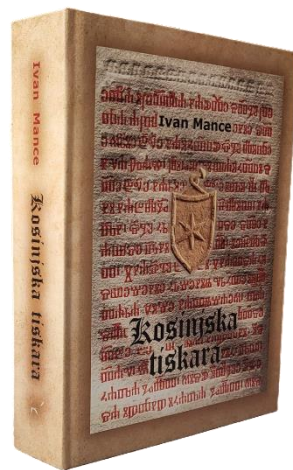
Problematicom Kosinjske tiskare, prve hrvatske tiskare, inkunabulistikom te poviješću Like i Kosinja u kontekstu početaka hrvatskog tiskarstva bavi se kontinuirano posljednjih 17 godina, o čemu je do sad objavio tri knjige te dvadesetak radova i novinskih članaka.

Djela: *Kosinj: izvorište hrvatske tiskane riječi* (2013.), *Leksikon Ličana* (2017.), *Vinogradi u Kosinju* (2019.), *Kosinjska tiskara* (2023.).

O KNJIZI

Hrvatski glagoljski prvotisk, ***Misal po zakonu rimskoga dvora*** prva je knjiga tiskana hrvatskom glagoljicom (1483.) i najstarija je glagoljaška inkunabula. Za većinu hrvatskih inkunabula danas znamo mjesto tiskanja (Senj, Venecija), dok za dvije najstarije glagoljaške inkunabule (*Misal* iz 1483. i *Brevijar* iz 1490.) ne znamo pouzdano mjesto tiskanja. U kolofonu *Prvotiska* mjesto tiskanja nije naznačeno, dok za sada jedinom cjelovito sačuvanom primjerku *Brevijara* iz 1490. nedostaje zadnji kvaternion (i u njemu kolofon), a gdje bi mjesto tiskanja moglo biti naznačeno. Sve navedeno je u hrvatskoj historiografiji posljednjih desetljeća otvorilo mnoge prijemore, teze i znanstvena promišljanja o mjestu prve (hrvatske) tiskare. Većinu rasprava i hipoteza o pitanju mjesta tiskanja *Prvotiska* strukovno oblikuju i postavljaju slavistika i tipografija.

Sveobuhvatna informacijsko-povijesna analiza ove knjige obuhvaća i dosadašnja istraživanja lokaliteta prve hrvatske tiskare kronološki mapirana. Tako se navodi kako je *Misal* iz 1483. prvi spomenuo zadarski nadbiskup Matej Karaman (1700. – 1771.), potom slovenski filolog Jernej Kopitar te Mihail Bobrowski, bjeloruski slavist i orijentalist. Zvonimir Kulundžić prvi objavljuje kako bi *Misal* iz 1483. mogao biti tiskan u Kosinju 1960. godine. Donosi pronađen slijepi tisak u *Misalu* iz 1483. na kalendaru za mjesec ožujak, taj tisak (siglu) dovodi u vezu s žaknom **Ambrozom (Brozom) Kacitićem od plemena Kolunić** kao suradnikom ili redaktorom na tiskanju *Misala* iz 1483. te Ivanom (Anžom) VIII. Frankopanom Brinjskim kao mogućim financijerom i organizatorom kosinjske tiskare.

Mance u svome djelu „Kosinjska tiskara – povijesna, informacijska i kartografska studija” donosi i najopsežniju kartografsku analizu Kosinja i kosinjskog kraja (u kontekstu tiskare), a gdje se obrađuje pojavnost Kosinja na geografskim kartama od prvih prikaza do kraja 19. st. Mance je pronašao i obradio Kosinj kroz ukupno 225 geografskih karti, gdje je detektirao toponim Kosinj u 30 različitih oblika. Ovdje je postojao fokus na pronalaženju digitaliziranih povijesnih karti područja Austrougarske, Italije, Mađarske, Ilirika, Dalmacije, Slavonije, Hrvatske, Vojne krajine, Otočke pukovnije Vojne krajine i Like, u svrhu pronalaženja povijesnih kartografskih opisa i toponimije kosinjskoga kraja. Analizom pojavnosti Kosinja, kosinjskog kraja i kosinjskih toponima na povijesnim kartama, stekle su se neke nove spoznaje o važnosti Kosinja u prikazivanju prostora najutjecajnijih kartografa onog vremena.

iz recenzije akademika Stjepana Ćosića i prof. dr. sc. Vlatke Vukelić